

27 Μαΐου 2023

Κυριακή των Πατέρων της Α΄ Οικουμενικής Συνόδου

[Ορθοδοξία](#) / [Ιερός Αμβων](#)

[Πρωτοπρεσβύτερος Γεώργιος Δορμπαράκης](#)

**“Αύτη ἐστίν ἡ αἰώνιος ζωή, ἵνα γινώσκωσί Σε τὸν μόνον ἀληθινόν Θεόν
καὶ ὃν ἀπέστειλας Ἰησοῦν Χριστόν” (Ἰωάν. 17,3)**

Το Ευαγγελικό ανάγνωσμα της Κυριακής των Πατέρων αποτελεί τμήμα της αρχιερατικής προσευχής του Κυρίου, την οποία απηύθυνε προς τον Ουράνιο Πατέρα Του λίγο πριν από τη σύλληψή Του στον κήπο της Γεθσημανή. Ο Κύριος αναφέρεται στην ολοκλήρωση του έργου Του επί της γης και συνεπώς στην εκπλήρωση της αποστολής που Του ανέθεσε ο Θεός Πατέρας: τη σωτηρία των ανθρώπων, γεγονός που συνιστά και τη δόξα του Θεού. 'Εκείνος ο λόγος μάλιστα του Κυρίου που μας καθοδηγεί στην κατανόηση της αποστολής Του και της θεανδρικής φύσεώς Του είναι ο εξής: 'Αύτη εστίν η αιώνιος ζωή, ίνα γινώσκωσί Σε τον μόνον αληθινόν Θεόν και ον απέστειλας 'Ιησούν Χριστόν' ('Ιωάν. 17,3).

Δεν είναι η πρώτη φορά βεβαίως που ο Κύριος κάνει λόγο για την αιώνια ζωή. Διαρκώς αναφέρεται σ' αυτήν και μάλιστα θεωρείται ο σκοπός της αναζήτησης και των 'Ιουδαίων στην Παλαιά Διαθήκη. 'Ας θυμηθούμε για παράδειγμα την προσέγγιση του Κυρίου από τον νομοδιδάσκαλο εκείνον, ο οποίος θέτει στον Κύριο ακριβώς αυτόν τον προβληματισμό: 'Διδάσκαλε, τι ποιήσας ζωήν αιώνιον κληρονομήσω;' (Λουκ. 10,25), προβληματισμό που δίνει αφορμή στον Χριστό να πεί και τη γνωστή παραβολή του καλού Σαμαρείτη. Η αιώνια ζωή λοιπόν προβάλλεται ως το όραμα της Π. Διαθήκης, αλλά και ο σκοπός της αποστολής του Κυρίου, όπως μας αφήνει να τον κατανοήσουμε και ο λόγος του 'Ιδιου: 'Πάτερ...δόξασόν Σου τον Υιόν...καθώς έδωκας αυτώ εξουσίαν πάσης σαρκός, ίνα παν ο δέδωκας αυτώ δώση αυτοίς ζωήν αιώνιον' ('Ιωάν. 17, 1-2).

Ο Κύριος σπεύδει να διευκρινίσει τι σημαίνει αιώνια ζωή. Δεν πρόκειται περί μιάς άλλης ζωής που εκτείνεται μετά την εδώ-στον κόσμο τούτο ζωή. Ούτε πολύ περισσότερο περί της συνέχειας της ζωής αυτής χωρίς τέλος και θάνατο. Τέτοιες κατανοήσεις ακούγονται και λέγονται, αλλά συνιστούν παραποιήσεις, διότι διαιωνίζουν την κατάσταση του πεσμένου στην αμαρτία κόσμου και πρωτίστως δεν λαμβάνουν καθόλου υπόψιν τη σωτηριώδη ενέργεια του Θεού εν Χριστώ στον κόσμο, συνεπώς είναι κατανοήσεις απιστίας. Η αιώνια ζωή, κατά τον Κύριο, συναρτάται άμεσα με τον 'Εαυτό Του: είναι η γνώση του Θεού από τον άνθρωπο και του ίδιου του Χριστού ως απεσταλμένου του Θεού.

Η γνώση αυτή δεν έχει χαρακτήρα νοησιαρχικό, δεν είναι δηλαδή θέμα εγκεφάλου, δεν πρόκειται για κάποιες πληροφορίες που κινητοποιούν τις νοητικές ικανότητες του ανθρώπου - τέτοια γνώση υπάρχει και υφίσταται, αλλ' όταν μιλάμε για τα πράγματα του παρόντος κόσμου. Η γνώση για την οποία κάνει λόγο ο Κύριος αποκτάται από την προσωπική σχέση του ανθρώπου με 'Εκείνον, που θα πεί την αιώνια ζωή βιώνει ο άνθρωπος που δέχτηκε την πρόσκληση του Χριστού να Τον ακολουθήσει και να μετάσχει έτσι στη δική Του ζωή. 'Γνώσις εστιν μετουσία', θα πεί ο άγιος Γρηγόριος Νύσσης, ο βαθύς και εμφιλόσοφος αυτός θεολογικός νούς, αδελφός του Μεγάλου Βασιλείου. Πρέπει να μετάσχει δηλαδή κανείς στον Θεό, να κοινωνήσει μαζί Του, για να μπορέσει να πεί ότι Τον γνωρίζει. Κι αυτή η γνώση ως

κοινωνία με τον Θεό, που δηλώνει την παρουσία 'Εκείνου μέσα στον άνθρωπο, συνιστά ακριβώς την αιώνια ζωή.

Με άλλα λόγια η αιώνια ζωή είναι η ίδια η ζωή του Θεού, η ενέργεια της χάριτός Του, την οποία μπορεί και ζει στα προσωπικά του όρια, της ψυχής και του σώματος, ο άνθρωπος που θα πιστέψει στον Χριστό. Προϋπόθεση γι' αυτό, κατά τον Κύριο, είναι η τήρηση των αγίων Του εντολών. "Άνθρωπος που εν πίστει θα τηρήσει τις εντολές Του, και μάλιστα την περιεκτική εντολή της αγάπης, θα διαπιστώσει 'ιδίους όμμασι' την αγάπη του Θεού και την εγκατοίκησή Του μέσα σ' Αυτόν. Τότε εμπειρικά θα γνωρίσει τον Θεό. Αυτό αποκάλυψε ο Κύριος και προκάλεσε τον κάθε πιστό Του να 'πειραματιστεί' στον εαυτό του προκειμένου να το επιβεβαιώσει. 'Ο λέγων έγνωκα αυτόν και τας εντολάς αυτού μη τηρών ψεύστης εστί' (Α' 'Ιωάν. 2,4). 'Ο μη αγαπών ουκ έγνω τον Θεόν, ότι ο Θεός αγάπη εστί'. (Α' 'Ιωάν. 4,8). 'Εάν τις αγαπά με τον λόγον μου τηρήσει, και ο πατήρ μου αγαπήσει αυτόν και προς αυτόν ελευσόμεθα και μονήν παρ' αυτώ ποιήσομεν' ('Ιωάν. 14, 23).

Από την άποψη αυτή η γνώση του Θεού που είναι υπόθεση της καρδιάς του ανθρώπου, τον κάνει να πλατύνεται τόσο, ώστε να ζει την αιώνια ζωή μέσα στα ασφυκτικά και περιορισμένα πλαίσια της ζωής αυτής, μέσα στο εδώ και στο τώρα, να ζει δηλαδή, όπως είπαμε, την ενέργεια της χάριτος του ίδιου του Θεού, να γίνεται και ο ίδιος άκτιστος. 'Ζω δε ουκέτι εγώ, ζη δε εν εμοί Χριστός' (Γαλ. 2,20) κατά τη μαρτυρία του απ. Παύλου. Κι αυτό είναι το μυστήριο της χριστιανικής ζωής: σε παίρνει ο Χριστός, σε κάνει ένα με 'Εκείνον, κι ενώ φαίνεσαι ότι ζεις την ίδια ζωή με τους άλλους, εσύ έχεις γίνει ένας μικρός Θεός, 'εν σαρκί περιπολών Θεός' κατά την έκφραση εκκλησιαστικού Πατέρα. Οπότε καταλαβαίνει κανείς ότι αυτό που λέμε ζωή είναι πέρα από αυτό που επισημαίνουν οι αισθήσεις. Ζωή μπορεί να είναι η αιώνια ζωή: η ζωή του Θεού μέσα στον άνθρωπο, μπορεί όμως να είναι και μία νέκρωση που απλώς φαίνεται ως ζωή. Σαν την περίπτωση που λέει ο Κύριος για εκείνους που δεν τον ακολουθούσαν και τους χαρακτήρισε ως ζωντανούς νεκρούς. "Άφες τους νεκρούς θάψαι τους εαυτών νεκρούς' (Ματθ. 8,22).

Είναι περιττό βεβαίως και να υπενθυμίσουμε ότι τη ζωή αυτή στην οποία μας καλεί ο Κύριος, μπορεί κανείς να τη ζήσει μέσα στο ζωντανό σώμα Του, την 'Εκκλησία, γιατί, εκεί, ως μέλος αυτού του σώματος, ικανώνεται από τον Χριστό να τηρεί τις άγιες εντολές Του. "Έξω από την 'Εκκλησία ο άνθρωπος όχι μόνον αδυνατεί να τηρήσει τις εντολές του Χριστού, αλλά και τις θεωρεί πολλές φορές ανοησία. Ποιος 'λογικός' άνθρωπος, μη χριστιανός, θα θεωρούσε ως κάτι φυσικό, για παράδειγμα, την αγάπη προς τον εχθρό; Ο ίδιος ο Κύριος δεν είπε ότι 'χωρίς Αυτού ου δυνάμεθα ποιείν ουδέν;' (Πρβλ. 'Ιωάν. 15, 5). Αυτό σημαίνει όμως ότι και

η γνώση του Θεού έξω από την Έκκλησία είναι αδύνατη και το βάθος της ζωής του Θεού - η ίδια η αιώνια ζωή - δεν είναι κατορθωτό.

Οι Πατέρες της Έκκλησίας μας, όπως οι 318 της Α΄ Οικουμενικής Συνόδου που εορτάζουμε σήμερα, αυτό προσπάθησαν να διασφαλίσουν: την αποκάλυψη του Χριστού, τη ζωή της Έκκλησίας, την αιώνια ζωή μέσα στη ζωή αυτή, τη σωτηρία του ανθρώπου ως πραγματική σχέση με τον Θεό εν Χριστώ. Γι' αυτό και τους τιμάμε και τους γεραίρουμε. Και τους παρακαλούμε να εύχονται για μας, ώστε να μένουμε στην ίδια με εκείνους χάρη, δηλαδή στη χάρη του εν Τριάδι Θεού μας.

pgdorbas.blogspot.com

PERMANENTLY_REMOVED